

**MAGNI OPERIS || DE OMNI=||BVS GERMANIAE ||
EPISCOPATIBVS || EPITOMES:||**

CONTINENS ANNALES || Archiepiscopatus MOGVNTINI ac duodecim ||
alioru[m] Episcopatum, qui Moguntino Suffra=||ganeatus titulo subsunt:
Item BABEN=||BERGENSIS Episcopatus, ab || omni iugo Archiepiscopali ||
exempti.||

Brusch, Kaspar

Noribergae, 1549

VD16 B 8782

Quartvm, continet omnes Constantienses.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64715](https://nbn-resolving.de/urn/resolver.pl?urn=urn:nbn:de:hbz:466:1-64715)

Et dominum ducibus quibus illum agnoueris ipsum,
Per cuius meritum turba redempta sumus.

Inuenies, quis condiderit tot templorum tot aras,
Quisque tibi tantas conciliarit opes.

Quodque legis nunc haec in paruo & pluralibello,
Acceptum id referas scilicet omne mihi.

Quem tibi si charum pacifice urbis nobilis esse,
Mox ornabo libro te grauiore: Vale.

QVARTVM CAPVT de omnibus Episcopis Con stanciensibus.

CONSTANCENSIS Episcopatus non
Constantiae, sed in Ergouia apud ueterem Vindo
nissam cœpit, in confluxu Limagi Araris ac Rusæ, insi
gnium fluviorum: sub Clodouæo Galliarum rege,
primo ad Christum conuerso, & S. Remigij manibus
baptisato. Eius gubernatores ac Antistites ad hæc no
stra usque tempora hi numerantur.

1. S. PATERNVS.

2. S. LANDO: Hos nominat Petrus de Natali
bus in suo Diario.

3. MAXENTIVS.

CATALOGVS EPISCOP.

4. BVBVLCVS seu Boulco. Is interfuit Concilio Epaonensi, quod celebratum est, annum Christi circiter 498. ibi sic se subscripsit, Bubulcus Episcopus vindonissensis.

5. GRAMMATIVS: interfuit Concilio Aurelia nenfi, in Gallijs celebrato, anno domini 546. Is se etiam subscripsit Episcopum vindonissensem.

6. S. MAXIMVS uel Maximinus. Vixit Clotarij secundi, & Dagoberti magni, patris scilicet, & filij, potentissimorum Galliae regum temporibus. Et hunc Clotarius rex transtulit e ueteri Vindonissa in regiam Villam Constanciam, à Constancio primo, Imp. Aug. extrui coepit: id factum circa annum Domini 570. Sic Maximus iste ultimus Vindonissensis, & primus Episcopus Constanciensis dici potest.

7. RVDOLPHVS alibi Rudilo dictus.

8. VR SINVS.

9. GAVDENTIVS qui obiit anno Christi 618.

10. MARTINVS ab aliquibus Martianus, ab alijs Marianus dictus: Huius temporibus circumscriptis certis suis limitibus Dagobertus Episcopatum Constancensem, ut habetur adhuc in Bulla Friderici Barbarossa. Huic dedit etiam idem rex multa insignia priuilegia, quibus hodie adhuc utitur Ecclesia Constanciensis. Id factum est anno Christi 633.

11. IOANNES, propter summam uite innocensiam Beatus appellatus, patria & gente Rhætus Churiensis;

CONSTANIENSIVM. 34

riensis: discipulus S. Galli Scotti Heremite, & concionatoris accoliarum lacus Acroniani, qui cum ipse ad gubernationem Constanciensis Ecclesiæ uocaretur, honorum oblatum humillime deprecatus, hunc Ioannem charissimum suum amicum ac sodalem ipse in urbem ducens, Ecclesiæ commendauit, in præsentia Athanasij Nemetū, Theodori Augustinensis, et Alberini Lugdunensis Episcoporum: item Gunzonis siue Cunzonis Sueuorum ducis, residentiam suam, tum Vberlingæ ad lacum Acronianum habentis. Hæc introductio & electio Episcopi Ioannis facta est anno 650.

12. OBHARDVS Bosso cognominatus.

13. PICTAVIVS. 14. SEVERVS.

15. ASTROPIVS. 16. IOANNES secundus: hunc alij Haunum appellant.

17. RVFFO alijs Bufo dictus.

18. AVDONIVS. Huius meminit Hermannus contractus, obiit anno Domini 736.

19. ERNFRIDVS alijs Anefridus eligitur anno 736 à rege Carolo Martello. Erat prius Abbas Diuitis Augiæ in lacu Veneto, eius cœnobij gubernationem retinuit etiam cum Episcopatu, consensu Caroli. Praefuit Episcopatui 10. annis & obiit anno 746.

20. SIDONIVS vel Sinodius accepit baculum pastoralē anno 746. Praefuit 14. annis, obiit dysenteria: in templo Sangallensi, anno 760. Homo ambitious & avarus: Tenuit etiam Abbatiam Diuitis Augiæ:

F. Auct

CATALOGVS EPISCOP.

Ac ut Sangallensem quoq; consequeretur, nihil intentatum reliquit, tam diu, donec S. Othmarum pium Abaciæ Sangallensis gubernatorem capi & in vincula coniici curaret: cuius Tyrannidis confirmatores, & quasi satellites erant & warinus & Ruthardus comites Altorffenses, & welphorum siue Catulorum appellatione noti. His temporibus liberalissime donauit Ecclesias, Solæturrensim in Heluctijs, Colmariensem in Alsacia, & Constanciensem, Domina Bertrada Pipini Galliarum regis coniunx, Caroli Magni mater.

ii. IOANNES monachus Diuitis Augiæ, succedit Sidonio in gubernatione non Episcopatus tantum, sed & utriusq; abbatiæ, cui Sidonius etiam praefuerat: electus & confirmatus à rege Pipino. Praefuit sapienter ac utiliter annis pene ii. obiit anno Domini 781. Sepelitur in Diuitis Augiæ facello D. Chiliano dedicato. Post hunc Ioannem ponunt aliqui Catalogi tres alios Episcopos Constancienses Gangolphum, Eudelem & Thcobaldum, sed numeri annorum non conueniunt, nisi forte isti tres uno anno ex hac uita emigrarint omnes. Nec meminit horum Hermannus Contractus, ergo & hoc loco omittendos duxi: Præter nomina enim nihil etiam de ipsis extat.

iii. EGINO eligitur anno Domini 781. Praefuit annis 37. obiit anno gratiæ 813. Is etiam flagrans habendi cupidine, statim monasterij Sangallensis Abbati & waltoni grauiter insidiatus est. Reliquit post se crucem habentem

habentem puri auri 50. marcas, argenti uero 35. & pre-
ciosissimas gemmas, cum hac inscriptione:

Hoc tropheum Christi Egino pro luce perenni,

Virgo Maria tuo sacro dicauit honori:

Cui prece quæso tua tribuantur regna Polorum.

Hæc crux postea anno Domini 1476 ab Episcopo
Hermanno de Landenberg aucta & renouata, & tos-
ta aurea facta est, cum tali inscriptione:

Hæc crux, argento tribuit quam præsul Egino,

Auro commutata datur, nunc sic renouata.

23. VVOLFOLEON Eginonis Episcopi ex fra-
tre nepos, Monachus antea Sangallensis, qui Episco-
pus factus, nō minus fuit iniurius Sangalleſi abbatiæ,
quam fuerat Egino: sed qui cum summo tandem dede-
core quiescere cogebatur à Ludouico Pio. Præfuit Con-
stancie annis 12. obijt anno Domini 831. Sub co ædifi-
cari cæptum est Monasterium Radolphinæ Cellæ, à
Radolpho Episcopo veronensi, qui patria gente Ale-
mannus fuit. Stumpfius Heluetiorū Chronographus,
hic Theodorum quendam inserit, qui Basilicam Tigur-
inam à Carolo Magno fundatam consecrarit: illum
ego nō Episcopum, sed Suffraganeum fuisse arbitror:
Catalogi enim ueteres non habent eum.

24. SALOMON primus, uir pius mitis ac paci-
ficus & bonus gubernator, eligitur anno domini 831.
Præfuit summa cum laude annis 41. obijt anno domini
873. Construxit antequam designaretur Episcopus, col-

F 3 legium

CATALOGVS EPISCOP.

legium regularium Canonicorum in honore S. Stephani, in pago suorum parentum, à se Salmonsach appellato. Id Collegium postea Episcopus factus ex Thurgouia in urbem Constanciensem transfulit, in Parochiam S. Nicolai, quæ iam S. Stephani Cathedra lis Basilica, ab hoc Salomone sic dicta et constituta est. Is idem Salomon primus fundator & monasterij, & oppidi, quod Episcopi Cellam uocant, celebratur: in quo frequentius quam Constanciæ habitasse dicitur. Ad hunc scripsit Epistolam Pontifex Max. Nicolaus primus, quæ extat in Decreto Cap. Sciscitur &c.

25. BATHEGO succedens Salomoni, præfuit quatuor annis, quibus maxima fuit annonæ difficultas. Obiit anno Christianæ salutis 877.

26. GEBHARDVS electus est post Bathegonem, anno Domini 878. Præfuit quiete quatuor annis: vir pius & religiosissimus: postea cum Normanni & Galliae & Germanie extremam minitarentur uastationem, ipse etiam pio affectu tuendæ patriæ, & pugnandi pro aris & focis cum alijs principibus ad ascendos & prohibendos eiusmodi grassatores à Germania, profectus: ab hostibus infidelibus captus, & trucidatus est, anno Christi 885.

27. SALOMON secundus, Gebhardo Martyri Dei subrogatus est anno Christi 885. Præfuit sex annis. Obiit anno Domini 891, sub hoc Episcopo Imp. Carolus Crassus ab omnibus principibus suis desertus

Arno!

Arnolpho ab ipsis electo cedens, abdicavit se Magistratu Imperij, & in summa postea paupertate uiuens, uix demensum habuit: At non diu in tali egestate uixit, nam anno Christi 888 à quodam ministro suo, in pago Neydingen ad Danubium sito interfectus, inde in Augiam diuitem auctus, & in choro maioris Ecclesie prope aram Diuæ Virginis terræ honorifice mandatus est.

28. SALOMON tertius comes uel Baro à Ramschwag, cuius familiæ hodie adhuc nobiles heroes in Rhetia habitant, Diuo Ferdinando regi à summis consilijs: Is primum Monachus Sangalli fuit, nam castrum Ramschwag, in quo natus erat, non procul abest à Sangallo, etiamsi uastatum nunc sit, & tantum rudera ac uestigia quædam eius appareant. Institutus ab Isone insigni quodam & doctissimo Sangallensis monasterij professore liberaliter, doctus etiam quasi ipse, ita ut sint adhuc in Sangallenſi et Constanſi Bibliothecis libri, latine ab eo scripti. Ex monacho factus est Imperatoris Ludouici secundi Sacellanus, post cuius mortem sequentibus etiam Imp. quartuor seruuit, quibus omnibus longe charissimus fuit: præcipue uero Arnulpho Imperatori ita charus erat, ut ille eum duodecim Monasteriorum (inter quæ erant & Sangallense & Campidonense) amplissimum Abbatem constitueret: quibus omnibus summa sapientia & pietate præfuit. Constituitur ergo ab

F 4 Arnul

CATALOGVS EPISCOP.

Arnolpho Imperatore Episcopus etiam Constanciensis, anno Domini 891, ubi unanimi totius cleri consensu cum summo gaudio acceptus est: Praefuit ibi 29. annis, et laudabiliter et utiliter. Donauit et illustravit liberalissime ac copiosissime Ecclesiam Cathedralem, multis aureis et argenteis clinodijs, plurimis item opulis libris, preciosissimis uestibus, pagis item integris et annuis prouentibus maximis. Imperavit item non ueterum solum, ab Imperatoribus priuilegiorum confirmationem, sed et noua priuilegia, praesertim a Corrado Saliquo. Erat procerus corporis statura, formosa facie, et optimis moribus praeditus: mitis, clemens, benignus et hospitalis erga pauperes, facundus et eloquens, et qui ipse quoque sepiissime suggestu ad populum concionari solcbat. Avaritia et superbia nunquam in eo animaduersae sunt. Vrbem Constancensem maxime ampliavit et locupletauit, nam eum transstulit ut in natura munitum locum tempore Hunnorum irruptionis in Germaniam, totum circumiacentis prouinciae clerum: Quod sub Ludouico tertio factum est. Anno domini 914. a Bertholdo et Erchingero Sueviae ducibus captus, et in castrum Algoniae Thcobaldisburgum (cuius nominis mons Lindauio uicinus est) abductus, aliquando ibi detentus est: Quae Tyrannis seminarium fuit multorum dissidiorum et max morum tumultuum, et aliqui duces propterea capite multati sunt a Corrado Saliquo Ro. Imp. Valeo

Valedixit tandem isti mortali uitæ, & ad æternam con-
cessit anno redempti orbis 919 in die trium regum: Se-
pelitur cum maximo suorum omnium luctu in dextra
Cathedralis Ecclesiae Constanciensis.

29. NOTINGVS quem aliqui comitem Veringen
sem fuisse autumant, quorum opinioni tamen aduersa-
tur Insigne Notingi: at Veringensibus comitibus san-
guine coniunctum fuisse credibile & uerisimilius est.
Is concordibus totius cleri Constanciensis suffragijs è
Sangallensi monasterio, ad Episcopatus gubernatio-
nem euocatus est, statim post mortuum Salomonem.
Præfuit autem 15 annis optime ac utilissime: erat Epi-
scopus eximie doctus, qui & soluta & ligata oratio-
ne plurima scripsit, & omnes Euangelistas commenta-
rijs illustravit. Fuit idem etiam multarum insignium
cationum author, quarum adhuc usus est in Constan-
ciensi Ecclesia. Fuit Pædagogus sequentis Episcopi
S. Corradi. Obiit tandem anno incarnationi uerbi 935. Se-
pelitur in Summa Basilica Constanciensi, in præsentia
consanguinei sui S. Ulrici Episcopi Augustani, qui in-
dicto uniuersæ ciuitati triduano ieumio, curauit publi-
cas ad Deum preces fieri, ut is populi sui misertus da-
ret iterum eiusmodi pium Episcopum, qualis fuisset
Notingus: quem aliqui Notingerum appellant.

30. S. CONradus patre Henrico comite Altorffen-
si natus, matre uero comitissa Bauarica ab Hohen-
wart siue Summuntorianæ: in Dweingartensi cœnobio

F 5 perue-

CATALOGVS EPISCOP.

perueteri sepultis : à Notingo Episcopo educatus , & liberalissime institutus post præceptoris ac alumni sui mortem unanimi totius cum cleri tum populi Constanciensis consensu postulatur, & eligitur anno 935 . Præfuit summa cum laude annis 42 . In quibus Constanciam plurimis præclaris ædificijs ac templis egregie illustrauit, omne suum patrimonium in hoc unum studium conferens . Construxit templum S. Ioannis, Parochialem Ecclesiam S. Pauli , tum adhuc in suburbio sitam : Sacellum D. Mauricij, magnificum item pro pauperibus & peregrinis Xenodochium . Ter profectus est ad terram Sanctam , semper fœliciter & incolumi corpore reuersus . Fuitei arctissimum necessitudinis & amicitiae vinculum cum S. Ulrico Episcopo Augustano . Aedificauit extra & paululum infra urbem ad Rhenum , Gotliebenum castrum : obiit tandem plenus dierum postridie S. Catharinae, anno Domini 976 Othonc secundo Imp. Rom. præsidente . Sepelitur sub dio, prope Sacellum S. Mauricij a se conditum, ita enim sepeliri uoluerat: ubi diu miraculis claruisse dicitur . Huic tumulo postea pietatis studio superaedificauit elegans facellum : Reuerendus Dominus Ulricus à Reichental , Canonicus Constanciensis .

31. GAMINOLPHVS successit S. Conrado, præfuit bene & laudabiliter 4. annis , & ualedixit uitæ mortalium anno Christianæ salutis 980.

32. S.GEBHARDVS secundus huius nominis,
alij

alijs Eberhardus tamen dictus, comes Brigantinus,
vthonis ex Domina Dietburga filius, post mortem
matris ex utero cæsus: uir doctus, pius ac facundus,
eligitur anno Domini 980. Præfuit laudabiliter annis
sedecim: Obiit anno 996. Sepelitur Petershusij in mona-
sterij Benedictini à se fundati, & in quinquer nijs spacio
constructi tēplo, sub ara maxima, quæ est ante cho-
rum. Multa cōtulit ad Episcopatū. Fundauit Collegiū
etiam Canonicorū Zurzachij, suis proprijs pecunijs,
quod etiam certis annuis prouentibus dotauit.

33. LAMbertus monachus Petershusanus, impri-
mis religiosus & honestus Dominus: eligitur Episco-
pus Constanciensis uno omnium Canonicorū ore, anno
996, præfuit prudenter et utiliter 13. annis, obiit Pbitiry
asi anno 1009. Huius Lamberti temporibus, uixit in
Sangallensi cœnobio Hermannus Contractus, comes
Veringensis, & wolferadi ex Hiltrude filius, monachus
eximie doctus: Poëta, Orator, Astronomus, Musicus
et Chronographus insignis: cuius tenerrima et in cine-
rem iā resolui incipiētia ossa mihi superiore anno osten-
dit, ampliiss. ac doctiss. uir Ioannes & wernherus à Ries-
schach, ordinis Teutonicorū Prouincialis cōmendator
per Baluiā Alsatiæ, Alschēhusij in Suevia habitās, et
omnis generis optimos libros summo studio cognoscēs.

34. RODHARDVS alijs Richardus succedit Lam-
berto electus à toto clero Constanciensi: præfuit 4. an-
nis, S. Henrico Imp. tam charus, ut fere semper eum
secundus

CATALOGVS EPISCOP.

secum haberet in aula sua regia. Cumq; Imperator coronam Imperij & benedictionem Romæ petiturus in Italianam proficeretur, sequuti sunt eum etiam, Episcopus Ruthardus & Abbas Sangallensis Burcardus. Cum autem Imperator & Saracenos in Italia ingenti prælio uicisset, ex omniq; Italia eieciisset, & Imperij coronam & benedictionem à Pontifice Maximo Benedicto VII. accepisset, & in Germaniam iam redire statueret: correptus est exercitus Imperatorius dira peste, quæ cum late grassaretur, nec cuiquam parceret Rodhardus etiam Episcopus, & Burcardus Abbas è medio sublati, & Imperatoris iussu in Italia honorifice humati sunt anno Domini 1013.

35. HAYMO eligitur statim post auditam & perceptam mortem Rodhardi, præfuit pie & laudabiliter summa cum prudentia annis 13. Obiit paralysi anno Domini 1026. decima octaua Martij. Is post mortem Henrici Claudi, Electores Imperij ineligo nō uerege uehementer discordes, quosdam alios etiam grauter tumultuantes, ad pacem & tranquillitatem exhortatus, authoritate sua facile etiam persuasit.

36. VVARMANNVS comes Dillingensis & Kiburgius, Diuitis Augiæ monachus, substituitur mortuo Haymoni anno domini 1026. Erat insigni doctrina & sapientia præditus, ita ut commendaretur ei erudiendus Hermannus dux Sueviae: præfuit ille sapienter & utilissime octo annis, Decessit ex hac uita

anno

CONSTANCIENSIVM

anno Christianæ salutis 1034. Sepelitur Constanciæ.

37. EBERHARDVS comes à Dillingen & Kiburgk, Germanus frater Episcopi Warmanni, præficitur Episcopatui anno domini 1034, bene et laudabiliter præfuit annis 11. Sub eius gubernatione Comitia habita & celebrata sunt Constantiæ ab Henrico tertio Conradi Saliqui filio: anno domini 1044. in quibus talis ab eo pax constituta est inter omnes Imperij principes ac status, qualis nulla postea fuit in Germania. Sequutus est Episcopus iste anno domini 1047 Henricum Imperatorem proficisci entem in Italiam, ut Schisma inter tres Pontifices ortum tolleret & componcret: quod cum ita factum esset, & Imperator Swigerum Episcopum Bambergensem Romane Cathedrae præfecisset, is q; Henricum Imperatorem eius q; coniugem Dominam Agnetem coronaret in natali Domini: obiit eodem die Episcopus Eberhardus subitanea morte, qui mox cum summis honoribus terræ mandatus est, Sub S. Petri porticu.

38. THEODORICVS Cancellarius prius & Archisacellanus Henrici Imperatoris, præpositorus item Aquisgrani & Spiræ: eligitur post fata Eberhardi, anno 1047: confirmatur ab Imperatore Henrico tertio, cui longe erat charissimus: afflictu ualeudine præditus. Praefuit 4. annis: Pecijt Romam consulendi Pontificis ergo, in ardua quadam caussa & graui controvèrsia. Inde cum redisset, decepit ex hac lugubri ad letiorem

CATALOGVS EPISCOP.

Latiorem uitam ii . Iunij , anno salutis Christianæ 1058
Sepelitur in S. Stephani Basilica Constanciensi.

39. RVMOLDVS alibi Grimoldus , præpositus
antea Goslariensis in Saxonibus . Eligitur iussu Imp.
Henrici tertij , anno salutis 1051 . Praefuit annis 17 . Erat
homo natura paulo contentiosior , alioqui pietate &
animi dexteritate eximia præeditus : Henrico tertio ita
charus , ut unicam filiam suam ei traderet , & concederet
erudiendam & educandam tam diu , donec illa ,

Iam matura uiro iam plenis nubilis annis :
sine cum parentum tum Episcopi consilio uel consensu
nuberet Sueorum duci , Rhinfeldiae ac Habsburgi
comiti Rodolpho . Sub hoc Episcopo concidit anno do-
mini 1052 . Summum templum Constanciense , quod ab
hoc Rumoldo egregie , & pulchrius , & fortius
quam antea instauratum , & exædificatum ac consecra-
tum est . Extat in Decreto epistola ab Alexandro se-
cundo ad hunc Episcopum (quem Grimoldum uocat)
scripta Cap . Sollicitudo . Distinct . 52 . Obiit anno 1069 .
Sepelitur honorifice ac magnifice in noua Basilica à se
restituta . Sub hoc Episcopo , obiit anno Christi 1052 Do-
mina Hildrudis & wolfenradi comitis Veringensis con-
iunx , Hermanni Contracti Historiographi mater : in
Alleshusan pago ad lacum Buchouensem duobus pe-
ne milliaribus à Biberaco sepulta .

40. CAROlus gente Thuringus , Canonicus Mag-
deburgensis , ab Henrico 4 . rege constituitur aut intru-
ditur potius sine Capituli consensu , anno 1069 . Is initio

CONSTANCIENSIVM.

16. 43

Suis Canonicis charus erat, nā insigni sapientia & mo-
rum suavitate, egregia item corporis statura ac uultus
gratia præditus, sed

Cum nihil omnino sit ab omni parte beatum:
iusto erat auarior, & qui Simoniacis negotiationibus
sua potius, q̄ suæ Ecclesiæ commoda quærerbat. Accu-
satus idcirco à Canonicorum suorum senatu Romæ
apud Pont. Alexandrum II. iussu ac mandato eius Mo-
guntiam uocatur, ubi in congregata Synodo, præsen-
te Henrico 4. qui defensurus Carolum, cum eo Mogun-
tiam descenderat, exauthoratur: cū præfuisse 2. amis.
Id factum est anno 1071. Mensē Aug. Reuersus igitur
Magdeburgū eiusdem anni 27. Decemb. moerore animi
consumptus, ex hac mortali uita emigravit. Meminit
eius Läbertus Schaffnaburgius in explicatiōe anni 1071.

41. OTHO Canonicus Goslarensis in hac ipsa Sy-
nodo Moguntina, exauthorato Carolo ab Henrico
quarto substituitur, qui habebat eum secum Mogun-
tiæ: Ordinatur igitur, confirmatur et consecratur mox
in præsentia Regis et conuocatorum Episcoporum à
Sigefrido Archiepiscopo. Post consecrationem ablega-
uit cum rex Constanciam, dicens familiaribus suis: Con-
stancienses noluisse retinere sapientia & doctrina in-
structum Episcopū (Carolū immuens) haberent ergo īā
fatū istum. Præfuit 3. amis & Gregorij VII. mandato
ejectur ex gubernatiōe, eo q̄ Henrico 4. fidcliter adhæ-
ret, et q̄ se eidē Pontifici opposuisset in adserēdo ac
defendēdo.

CATALOGVS EPISCOP.

defendendo sacerdotum coniugio. Deturbatus itaq;
et electus per Rodolphum Sueviæ ducem, Rom. re-
gum eiusq; asseclas, Hermannum ducem Saxonie, et
Bertholdum Marchionem Zeringensem Pontificij ful-
minis executores, Basileam concedens, reliquum uta
ibi absoluit: ubi et mortuus et terræ mandatus est.
Huic exulanti dedit Henricus quartus Episcopatum
Cilimbresem, quem tamen nec uidit nec possedit. Con-
stanciam uero misit, idem Henricus quartus primum
Rupertum quendam, postea Bertholdum, facellanos
suos ad gubernandum Episcopatum, sed neuter ho-
rum a clero receptus: aut diu retentus est. Sex annis
tamen sibi inuicem succedentes, per uim, aliqua Episco-
patus parte potiti sunt, postea iterum electi, non quod
clero Constanciensi adeo inuisi essent, sed propter ini-
micitias et intestina bella quæ erant inter Imp. Henri-
cum quartum, et Gregorium septimum Pontificem.

4. GEBHARDVS tertius huius nominis, dux
Zeringensis, et monachus Hirsaugiensis ita diligen-
ter commendatus est Senatui Canonicorum Constan-
ciensium ab Abbe Hirsaugensi Gulielmo, sub quo diu
sanctissime uixerat, et a Bertholdo Zeringensi duce fra-
tre suo: ut assumeretur et eligeretur in Episcopum Con-
stanciensem, anno 1081. Hanc electionem confirmabat
Pontificius legatus Dominus Petrus Episcopus Al-
bae, addita etia consecratione. Praefuit in summis pericu-
lis ac difficultatibus annis decē, quibus elapsis ita ab
omni

omni parte à regijs affeclis ac ministris contumelia
iniurijs ac molestijs affectus est, ut Vlrico Abbatij San
gallenſi Charinthiæ ducis filio Constantiā obſidēt, co
geretur loco cedere & Episcopale ſedem relinquere, à
qua exulauit 13 annis, praefidente interim Arnolpho: tū
ſubſidētibus paulatim germaniæ tumultibus, et ipſe au
xilio Theodorici Abbatis Petershusani in Episcopatu
ſuum redijt, anno 1105. ubi tranquilliore poſtea uita, &
fortuna per annos undecim uſus eſt, quibus Eccleſiam
Cathedralem à Rumoldo Episcopo reædificari cœ
ptam, egregie & fœliciſime absoluit & consecrauit.
Deceſſit ex hac uita anno domini 1116.

43. ARNOLFVS comes Sancti montis, Sue
uus, monachus Sangallensis intruditur ui per Abbas
tem Sangallensem Vlricum tertium Charinthiæ ducis
filium, ac Henrici quarti Imperatoris consanguineum:
idq; fit anno domini 1091 cum ſummo detrimento Epi
ſcopatus Conſanciensis. Praefuit annis tredecim, tum
qua mensura ipſe erat mensus Epifcopo Gebhardo,
eadem remenſum eſt ipſi quoq; nam anno domini 1105
inclinatis rebus Henrici quarti, eiectus eſt ab Epifco
pi Gebhardi consanguineis, & Gebhardus ſumma
cum laude reſtitutus. Qua uero poſtea fortuna uſus fit
Arnolphus eiectus, aut quo terrarum peruererit,
ignoratur.

44. VLRICVS comes à Dillingen & Kiburg,
propinqua consanguinitate coniunctus S. Vlrico Au

G gustas

CATALOGVS EPISCOP.

gustano ante a Episcopo: singulari clementia et favore
Imp. Henrici quinti, peruenit ad Episcopatus Constan-
tienis gubernationem, consenteiente tamen etiam
clero & populo Constanciensi: confirmatur à Pontifice
Gelasio secundo, consecratur ab Archiepiscopo Me-
diolanensi. Praesuit summa prudentia decem annis:
Construxit ac dotauit de suo patrimonio primus, Mo-
nasterium Canonicorum regularium Sancti Augustini
Creuzlingum, extra muros Constancenses in Thur-
gouia situm: Renouauit item & instaurauit iterum pe-
ne collapsum Xenodochium pauperum, à S. Conrado
olim constructum, ac liberalissime dotatum. Impetra-
uit etiam à Pontifice Callisto secundo, ut leuaretur
tumulo, ac Canonisaretur inq; Diuorum numerum re-
ferretur S. Conradus: quod factum est, anno Christi
1110. cum iam ille centum & quadraginta quatuor an-
nis quiesisset sub terra. Incidit tandem Episcopus Ul-
ricus in grauiissimum morbum comitalem, uel Epile-
psian, qua absumptus: obiit tandem anno Christi 1177.
Sepelitur in Cathedralis templi choro.

45. VLRICVS secundus, Baro de Castellis: mona-
chus apud S. Blasium in Hercynia, unaniimi consensu
Canonicorum electus successit vlrico Dillingensi: pra-
esuit utiliter a claudabiliter annis undecim. Ac et si uarie
premeretur à uicinis quibusdam tamen istas calamita-
tes & aduersitates summa prudentia exuperauit, q
diu haberet propicium sibi & conscientem Canonia-
corum

corum senatum. Cum autem ille seditiosus in Domini-
num ac caput suum, ob leuiculam quandam caussam
deiecit castri alicuius, quod obfessæ aut obsidenda ure-
bi incommodare potuisset: Episcopum coram Pontifi-
ce & Cæsare grauiter accusaret: cessit pius Episco-
pus pacienti animo, isti suorum Canonicorum furori,
& Episcopatum ipsis libere resignans ad Monaste-
rium suum rediit, ubi sancte uiuens reliquum uitæ ab-
soluit. Paucis septimanis ante istam discordiam concis-
dit altior turris templi maioris Constanciensis, ex quo
casu omnes campanæ confractæ sunt. Resignatio hæc
Episcopatus incidit in annum Domini 1138.

46. HERMANNVS Baro de Arbona, eligitur
à toto Collegio Constancensi, confirmatur ab Inno-
centio secundo, anno Domini 1139. Attulit omne Patri-
monium suum ad Episcopatum, trecentas etiam auri
marcas, ad summae Basilicæ illustrationem conferens.
Contra hunc libenter intrusisset Imp. Conradus III.
Brunigundū quendā facellanū suum, sed post festū ille
ueniēs, hoc audire cogebatur, qd Paris olim ab Helena:

Ad possessa uenis præceptaq; gaudia serus:

Spes tua lenta fuit, quod petis alter habet.

Præfuit aut̄ Hermannus summa cum laude 26. annis,
omnibus benevolus, & omnibus eximie charus. Illus-
travit multis ornamētis Basilicā Constancensem, emit
Aquisgranū Hegouiæ oppidū. Restaurauit anno 1142
collapsum Scotorū monasteriū. Impetravit à Friderico

G. 2. Barba

CATALOGVS EPISCOP.

Barbarossa confirmationem donationis ac Bullæ regis Galliarum Dagoberti, anno 1155. obiit tandem anno domini 1165.

47. OTHO secundus, comes Habsburgius, et si sint qui Zeringensem ducem fuisse affirmant: cui sententiae astipulatur Salemitani Monasterij Abbatum Catalogus: ubi secundus eius loci Abbas Godefridus, dicitur electus sub Othoni isto Episcopo, duce Zeringensi. fuit iste Otho, siue Zeringensis, siue Habsburgius: præpositus antea Augustæ ad S. Mauricium, vir summa prudentia & optimis moribus conspicuus, at homo ualestinarius: eligitur anno Domini 1165. Praefuit 4. annis, semper ferè ægrotans: obiit anno 1169.

48. BERTHOLDVS nobilis Baro de Bussnang ex Thurgouia: et si sint etiam qui Baronem de Küssnach, ex Ergouia ortum fuisse arbitrentur: eligitur is ab unanimiter consentiente clero statim post euocatum ex hac uita Othonem, vir eximia prudentia ac uirtute præditus. Praefuit laudabiliter annis 10. obiit 10. Maij: anno redempti orbis 1179.

49. HERMANNVS secundus, nobilis à Fridin gē ex Hegouia natus, defuncto Bertholdo successit anno Domini 1179. Praefuit 11. annis: pacis & tranquillitatis publicæ, ut amantisimus ita custos etiam diligenterissimus, omnibus suis subditis ex animo charus. Hus ius temporibus Imp. Fridericus Barbarossa omnibus Imperij principibus ac statibus Constançiam conuocat

tis, stas

tis, statuit & sanxit ibi publicam pacem per totum Imperium sancte conseruandam, anno Domini 1183: Hac pacem Constanciensem pacem appellabant omnes homines, eamq; publicis literis comprehensam Baldus Iurisconsultus postea commentarijs illustrare dignatus est, obijt Episcopus Hermannus anno Domini 1191. cum praecedente anno Imp. Fridericus Barbarossa perijset in quodam Armeniæ fluvio.

50. DIETHELMVS Baro de Dœyssenburg, & Dominus in Krenckingen, antea à Friderico Barbarossa Abbas diuitis Augiæ designatus in Comicijs Spirensibus: Isti cœnobio cum sapienter ac utilissime præfuisset annis 25. uocatus est unanimi totius cleri ac populi Constanciensis consensu, ad gubernationem etiam Episcopatus, anno Domini 1192. cui summa cum laude præfuit annis duodecim, retinens interim Diuitis Augiæ etiam possessionem, obijt tandem 12. Aprilis, anno Christianæ redemptionis 1205.

51. VVERNERVS Baro à Stauffen, eligitur à Capituli Constanciensis toto Senatu, anno 1105: præfuit quatuor annis & aliquot mensibus, obijt anno 1110. Sepelitur magnifice in choro Cathedralis Ecclesiæ.

52. CONRADVS secundus, nobilis comes de Andechs & Degernfeld, ordinarie succedit Dœrnherero: præfuit et profuit Ecclesiæ Constancensi annis 24. cum summa omnium hominum laude, obijt anno 1234.

53. HENRICVS nobilis de Thanneck, aut ut ali-

G 3 qui

CATALOGVS EPISCOP.

qui uolunt de Thannen & waldburg et Khussenberg, eligitur Episcopus Constanciensis, anno domini 1234: præfuit prudenter & utiliter 14 annis: & quamuis toto peccatore abhorreret ab omnibus belli furoribus ac tuis multibus, tamen ab Henrico et Godefrido Niffensibus Baronibus, iniustissime laceſſitus ac diu grauiter & multifariæ molestatus & oppressus, collecta tandem manu, ardentibus uotis Dei prius auxilio implorato, contra hostes egreditur, & cum ipsis in S. Swiggerana ualle fœliciter configlit: nam etsi numero longe esset hostibus inferior, tamen Deo duce uicit, & utrumq; Niffensem, cum Baronibus ac nobilibus alijs quadraginta fortiter cœpit, uinculis q; inclusos Constanciam duxit, ac aliquandiu ibi in custodia seruatos, certis tandem conditionibus iterum dimisit. Hæc pugna commissa est in die S. Albani, anno Domini 1235. Postea quieta gubernatione potitus est. Decepit ex hac mortali uita, anno Virginei partus n. 48. Sepelitur in Basiliæ Constancensi.

54. EBERHARDVS secundus, Dapifer à & waldburg: eligitur à clero Constancensi, sublato ex hac uita Henrico Episcopo: præfuit summa prudentia & cura 16. annis. Vir humanus et mitis erga omnes omnium conditionum homines, idcirco omnibus etiam eximie charus. Ampliavit & ditauit Episcopatum: emit opidum Klingen, & quosdam etiam pagos à Domino Walthero de Klingen: arcem item Batenhusium ab

Hildis

Hildibaldo de Steckborn & plurima alia cum castra, tum prædia: plurimas item decimas à diuersis circumiacentis terræ Regulis. Obiit fœliciter anno 1174. decima nona Februarij. Sepelitur in medio choro Basilicæ Constanciensis mense Martio.

55. RVDOLPHVS comes Habspurgius, Imp. Rodolphi Habspurgij patruclis, Canonicus Basiliensis prius et Constanciensis, eligitur anno 1174: præfuit 10. annis, quibus Episcopatū egregie auxisset, & locupletasset, nisi à suis proprijs consanguineis, rege uidelicet Alberto, Rodolphi filio, omnis generis persequutionē sustinere, imo ad arma ultricia etiam capienda, duro necessitatis telo adactus, et compulsus fuisset. In hoc bello obsidione cinxit, occupauit & diripuit, anno Domini 1191 Buchornam oppidum ad lacum Acronianum situm, obiit anno Domini 1194 tertia Aprilis, relinquentis Episcopatum in maximis debitibus, propter gesta bella, ad quæ tamen non nisi summa ui pertractus est. Sepelitur in maioris Basilicæ Constanciensis choro, ad sinistrum latus aræ maxime. Sub eo frigoribus concretus est lacus Acronius totus, anno Domini 1177.

56. FRIDERICUS comes à Zollern, præpositus Maioris Ecclesiæ Augustane, eligitur à maiori parte Collegij Constanciensis, ut succedat Rodolpho Episcopo sanguinis etiā necessitudine sibi coniuncto: At contra hunc à paucis quibusdam summi collegij Canonis. eligitur Henricus nobilis à Klingenberg legum

G 4. doctor

CATALOGVS EPISCOP.

doctor, & Rodolphi regis Cancellarius, vir ad prime
doctus, & summa prudentia praeditus. Hoc Schisma
fuisse maxime perniciosum Episcopatui Constancien-
si: nisi Fridericus tanta morum lenitate, & animi man-
suetudine praeditus, tamq; pacis ac tranquillitatis stu-
diosus, de suo iure potius cedere uoluisset, quam autor
& adiutores esse, exauriendi aut annihilandi Episco-
patus, cui uidebat tam perniciosa fuisse, & tam infæ-
liciter cessisse, discordiam antecessoris sui cum ipsius
consanguineis, Austriae principibus. Mouebat eum
& hoc, quod Henricus, Alberti regis præcipuus con-
siliarius, non quieturus esset, ut qui sapientia & præ-
dijs esset ad retinendum Episcopatum parator. Reser-
uata ergo annua sibi pensione post annos quatuor ab
electione præteritos Henrico Clingenbergenst, guber-
nationem plene resignauit, obiit tandem anno 1304.

57. HENRICVS secundus huius nominis, nobis
lis Regulus à Clingenberg, elitur eodem tempore et
die, quo Fridericus comes à Zollern, discordi scilicet
electione. Cum autē ei potentiori cessisset Fridericus,
confirmatus & consecratus est ab Archiepiscopo Mo-
guntino Gerhardo ab Eppenstein, anno Christi 1294:
Dominica Letare. Præfuit utilissime annis undecim:
multa Episcopatus bona impignorata redemit, plura
à diuersis hinc inde regulis ac Baronibus emit. Erat
Historiarum lectionis studiosissimus: qui libellū etiam
de comitibus Habsburgensibus in gratiam Rodolphi
regis

regis (cui charissimus semper fuerat) scripsit. Nigromantiae uero studio supra mediocritatem delectatus est. Construxit intra muros Constanciensis urbis templum D. Laurentio sacrum, obiit anno Domini 1306. Sepelitur in Summo templo Constantino.

58. EBERHARDVS tertius huius nominis, alijs Gerhardus: Ex Auinione Galliae natus, uir in sacris ac prophanicis eximiae doctus, intruditur à Rom. Pontifice Clemente quinto, mox post obitum Henrici: praefuit 12. annis, obiit anno Domini 1318. Huius temporibus periret maior pars urbis Constanciensis lugubri ac miserrimo incendio, anno Domini 1314. mense Maio, die S. Crucis. Id incendium in Iudæi cuiusdam ædibus natum, facile restinguiri et prohiberi initio potuisset, nisi Iudæus ille nequam tantæ calamitatis potius spectator, quam Sabbati sui transgressor esse uoluisset.

59. RUDOLPHVS tertius huius nominis, comes à Monte forti, uir insignis sapientia prudentiaq; prædictus: eligitur unanimibus totius Canonicorum senatus sententijs, anno Domini 1318. Præfuit sedi Constantinæ laudabiliter et utiliter annis quatuordecim, egregie eam et augens et illustrans. Aedificauit de nouo insigne castrum Arbonense ad lacum Acronium. Erat in tanto odio apud Pontificem Romanum, quod Ludo uico Bauaro constancius ac fidelius adhæreret: ut etiam excommunicaretur. Postulatus est etiam ad Churen sis Episcopatus gubernationem, anno 1313, quam prudens-

G 5 tibime

CATALOGVS EPISCOP.

tissime etiam administravit. Obiit anno Christi 1331:
et quia in Pontificio Anathemate ex hoc seculo emis-
grasset, non loco sacro, sed prophano humatus est:
precibus tamen et indesinenti sue familiæ intercessio-
ne post uiginti annos iterum effossus ac sacratæ terre
honorifice mandatus.

60. NICOLAVS nobilis à Kenczingen et Fra-
uenfeldo, Magister Curiæ cognominatus, eligitur per
Schisma, et tamen à maiori parte senatus Canonicor-
um: confirmatur à Rom. Pont. Ioanne XXII. Contra
hunc eligebatur à quibusdam Canonicis comes Alber-
tus de Hohenberg, patre Rodolpho furioso homine
natus. Hi duo bello etiam de possessione Episcopatus
certarunt, sed uicit Nicolaus, auxilijs Friderici Austrij
contra Imp. Ludouicum electi. Cuius Friderici locum
tenens designatus est, iste Nicolaus Episcopus, per
uniuersam superiorem Sueviam, Ergoniām, Thurgoviām
ac Alsatiam. Militauit item Episcopus iste per
menses quatuor in castris Friderici comitatu ducentor-
um ac septuaginta equitum. Praefuit Episcopatui an-
nis undecim laudabiliter, ubi in summa Annonæ diffi-
cilitate, liberalissimus erat singulis diebus trium mil-
lium pauperis turbæ hominum alumnus. Obiit anno
Christi 1344. in die S. Iacobi. Sepelitur cum omnium
pauperum ac egenorum summo luctu et planctu, in
Cathedrali Ecclesia Constanciensi: eodē tumulo, quo
prius Henricus à Klingenberg humatus quiescebat.

61. Vdala

61. VDALRICVS tertius, Pfesserhart dictus, ex
ueteri & honestissima quadam Coestanciensis urbis fa-
milia prognatus: Cathedralis Ecclesiæ prius Decanus
subrogatur concordibus totius Capituli suffragijs Ni-
colao antistiti, anno domini 1344. Præfuit septem annis
prudentissime ac utilissime: erat mitis ac simplex ho-
mo, sed bonus ac circunspectus Oeconomus, pecunia
rum diligentissimus collector & coaceruator. Is inter-
rogatus (quare tanto studio colligeret pecunias) re-
spondit: se ideo facere, ut ingruentibus aliquando tem-
pestatibus bellicorum tumultuum, uel defendere et tueri
suos, uel pacem saltem suis emere posset. Sub eo Iudæi
combusti, quod dicerentur infecisse fontes per totam
Germaniam. Sub eodem coepit etiam anno 1349, ordo
flagellatorum cateruatum per urbes miris uociferatio-
nibus ambulantium, & populo mira quædam Para-
doxa concionantium: is mox tamen iterum à Clemens-
te sexto damnatus est. Obiit Episcopus Ulricus anno
Domini 1351 sexta Nouembrium. Sepelitur in Sum-
mo Constancensi templo.

62. IOANNES tertius: cognomento Windlock,
è Schaffhusio natus, eximie doctus et sapientissimus
uir, Cancellarius Austriae ducis, Alberti Claudi, cuius
precibus obtinuit confirmationē ab Innocēto VI. Præ-
fuit annis 5. Habebat publicū hostem, Conradū ab Hon-
burg equitē auratū, qui oppidū Martorffum, quod ge-
neroſiſimo uino celebre est, meliore titulo arbitrabatur
ſibi de

CATALOGVS EPISCOP.

sibi deberi quām Episcopo : cum tamen optimo iure
consensu etiam ac confirmatione Caroli quarti, Episco-
pus id possideret. Honburgius igitur dolens sibi tam
bonum bolum è faucibus eripi, ad Cainica consilia se-
totum conuertit: & in die Agnetis, anno Domini 1356
cum aliquot alijs sui similibus Centauris, non sine
consensu quorundam etiam Canonicorum in urbem
irruens, Episcopum cum paucis aliquot amicis sacer-
dotibus, in palatio Constanciensi ad instructas mensas
sedentem et cœnaturientem, nihilq; insidiarum aut ma-
li metuentem, armata manu aggreditur, ac crudeliter
trucidat, fuga sibi postea consulens. Episcopus primum
quod interdictum esset sacris Constanciæ, in loco pro-
phano prope facellum D. Margaridos humatus, se-
quenti anno honorifice transfertur in Cathedralem Ec-
clesiam Constancensem.

63. VDALRICVS quartus, nobilis à Fridingen,
eligitur à toto Capitulo in Episcopum, qui proprie-
tates animi uirtutes dignissimus fuisset tali munere:
sed quia Pontificia confirmationē impetrare nō potuit
(occupat enim animos pōtificis et Cardinalium alius
quidam, Henricus uidelicet à Brandis) pacis & tran-
quillitatis conseruandæ studio, uolens ab Episcopatu-
mcessit, gratias interim agens senatui Canonicorum pro
oblato sibitali honore: quo prorsus carere, quam Epi-
scopatui nocere maluit. Hic aliqui etiam Leopoldum
quendam Canonicum Bambergensem, Episcopatui à
Carola

CONSTANTIENSIVM. 47

Carolo III . intrusum esse scribunt , qui tamen decem
saltem præfuerit mensibus , eum prætereo , cum nec Ca
talogi Constancienses eum habeant.

64. HENRICVS tertius huius nominis , Baro
à Brandis & Abbas Einsidensis : consequutus est
possessionem & clauum Episcopatus Constanciensis ,
non per legitimam Canonicorum eius loci electionem ,
sed largitionibus cum maximo & Abbatia Einsidens
sis & Episcopatus Constanciensis detrimento : corru
perat enim Cardinales quosdam Romæ , qui ei confir
mationem apud Innocentium sextum , facile impetra
bant , anno Domini 1356 . decimaquinta Maij . Præfuit
Henricus 26. annis , cū urbi inuisus , quia summe ei mo
lestus et iniurius : tum Canonicis etiam non admodum
gratus , obiit anno Domini 1383 apud Klingenouū , in
die S. Ceciliæ : inde Cōstanciam uetus , honorifice sepe
litur in Cathedrali Ecclesia . Non modo non præfuit ,
sed obfuit plurimum Episcopatui .

65. MANGOLDVS à Brandis Henrici Episco
pi ex fratre nepos , elititur ex Abate Diuitis Augiæ
in Episcopum Constancensem , 27. Ianuarij anno Do
mini 1384 . à nouem Canonicis : reliquis Domino Nico
lao à Rysemburg suffragantibus : confirmatur ab
Adolpho Archiepiscopo Moguntino . Nicolaus uero
à Pontifice Urbano confirmationem consequutus ,
Constanciam ingressus , ibi sedem suam habere coepit .
Mangoldus conscripto foris exercitu tumultuatur , &

annis

CATALOGVS EPISCOP.

armis uiam sibi ad consequendam plenam Episcopatu-
m gubernationem aperire statuit: At cum plerumq;
nobis proponentibus Deus disponat, obiit Mangoldus
subitanea morte apud forum Tiberij siue Cæsaris
solium in Ergouia, cum iamiam equum uellet inscende-
re, & Scisma illud durasset annum & dies 24. Sunt
qui eum ueneno affirmant è medio sublatum esse. Aue-
bitur in diuitem Augiam, & ibidem in Basilica sum-
ma sepclitur, dic S. Blasij.

66. NICOLAVS secundus huius nominis, nobis
lis à Rysenburg eligitur, ut supra dictum, anno Chris-
ti 1334. Præfuit 4. annis quiete & solus, sublato iam
Mangoldo Episcopo: at ualde inutiliter. Resigna-
uit episcopatum quarta Maij, anno Christianæ sa-
lutis 1388, spe amplioris dignitatis: qua spe cum fru-
straretur, rediit Constanciam, ubi præposituræ dignita-
tem iterum consequutus est.

67. BVRCARDVS Baro Heudvensis, & Pra-
positus summi Collegij Constanciensis succedit concor-
di Canonicorum electione Nicolao: præfuit annis de-
cem. Profectus est ipse Romanam pro confirmatione ad
Urbannum Pont. sed impetrare alio eam pacto non po-
tuit, q; si Nicolaū antecessorem suum, præposituræ di-
gnitate inuesiret: quod se illico facturū Pontifici pro-
misit. Aedificauit egregiū sacellum in honorē D. Vir-
ginis in ambitu Cathedralis Ecclesiae, ubi & sepultu-
rā sibi ipsi constituit et elegit, obiit postea anno 1398.

68. Fris

CONSTANCIENSIVM. 48

68. FRIDERICVS secundus huius nominis: comes à Nellenburg, eligitur ab uniuerso Capitulo in successore Burcardi anno Domini 1398. in die S. Galli, moxq; in praesentia parentis, comitis Conradi à Nellenburg insigni pompa consecratur: cum audiret autem Episcopatum adeo esse exhaustum & ære alieno gravatum, ut difficultime ei consuli aut subueniri posset, resignauit eum decimo die, suis Canonicis gratias agens ingentes pro tali honore sibi exhibito.

69. MARQVARDVS nobilis à Randeck, Sueuus: eius familiæ quā uulgo Neidlingos uocant, cuius patruus itidem Marquardus, Episcopus fuit Augusta nus et Patriarcha tandem Aquileianus designatus est: Is successit Friderico legitime electus & consecratus, præfuit decem annis. Decessit ex hac uita, anno Christianæ salutis 1408.

70. ALBERTus Blaurerus ex honesta ac peruetcri familia Reipub. Constanciensis, & optimis parentibus natus: prepositus summi templi, designatur Episcopus propter insignem prudentiam suam, anno 1408. Non consecratur, quia non erat sacerdos: præfuit laudabiliter & utiliter tribus annis, quibus aliquomodo restituit Episcopatu[m] pristinæ dignitati, fideli uidelicet et prudenti Occnomiae administratione: anno uero 1411. totius Cenonicoru[m] senatus consensu resignauit Episcopatum Othoni sequenti, reseruata sibi tamen per omnem uitam annua & mediocri pensione.

71. Otho

CATALOGVS EPISCOP.

71. O T H O tertius, Marchio de Hochberg & Röttelin accepit baculum pastoralem à resignante Alberto Blaurero, consensu totius cleri Constanciensis, anno Domini 1411. Præfuit 23. annis. Erat eximia prudenter & doctrina præditus: Extant eius scripta de laudibus D. uirginis, & filij Dei ex hac intemerata uirgine nati, in Bybliotheca Diuitis Augiæ. Sub hoc Episcopo congregata est Synodus illa magna Constanciensis ab Imperatore Sigismundo, cuius acta non est huius loci recitare. Ingrauescente senio Epilepsiam incidit, seu morbum Herculeum aut caducum ut uulgo uocant: quam calamitatem pacienter tulit. Cū agnosceret uero ipse tali gubernationi non esse se amplius idoneum, resignauit Episcopatum cum bona uoluntate & consensu totius cleri, Friderico illustri comiti de Zollern, Canonico Constancensi & Argentinensi, re tenta sibi exigua pensione, qua reliquum uitæ in Minorum Constanciensium cœnobio transegit. Vixit in Monasterio non plenis duobus annis: valedixit caducæ isti ac momentaneæ uitæ 15. Nouembrium. Anni à nato Christo 1433. Sepelitur in Basilica Cathedrali.

72. FRIDERICVS tertius: comes à Zollern, Canonicus Argentoratensis, consequutus est munus ac dignitatem Episcopi Constanciensis per liberā resignationem Episcopi Othonis. Erat egregius iuuensis summa modestiæ & humanitatis erga omnes cum summos tum infimos laude insignis, & circa omnibus etiam

bus etiam suis longe charissimus. Præfuit 3. annis nec integris tamen. Euocatus est ex hac mortali uita, anno Christi 1436 ultima Iulij, in arce Gotlieben: inde in urbem uectus, honorifica ibi sepultura donatus est, in choro Cathedralis Basilicæ. Anno præcedente mortem suam congregauit Synodum ex uniuerso Clero suo Constanciæ, ei interfuerunt Abbates 26. præpositi sex, Canonici 40. duecenti & sexaginta sacerdotes, non supputato clero, qui intra mœnia urbis habitaret semper. In hac Synodo censa & numerata sunt per uniuersam diocesin Constanciensem, trecenta & quinquaginta utriusq; sexus monasteria; mille, septingentæ & sexaginta parochiales Ecclesiæ; sacerdotum uero capita supra septendecim millia.

73. HENRICVS quartus, Baro Heudwenensis, præpositus Constanciensis, et Decanus Argentinensis concorditer & legitime eligitur ab uniuerso clero Constancensi in Episcopum anno Domini 1436. quarta Augusti. Confirmatur eiusdem mensis octaua die ab Eugenio quarto, P. M. Basileæ tum existente. Ingressus est Constanciam quingentis equis in uigilia Natalis domini, ut auſpicaretur gubernationem. Præfuit annis 36. Recuperauit Morsenburgum, anno Domini 1457. Tenuit per resignationem Conradi à Rechberg Churensis Episcopi, eiusdem Rhetorum etiam Episcopatus administrationem 10. annis. Erat homo splendidus, pomparum amantissimus, Oeconomus non admodum

H bonus

CATALOGVS EPISCOP.

bonus aut utilis. Obiit anno Christianæ salutis 1471: et
liquens Episcopatum in maximis debitibus. Sepelitur in
facello à se condito, per ambitum Basilicæ Cathedra-
lis, ubi ipse sibi uiuus adhuc statuit tumulum.

74. BVRCARDVS secundus, nobilis à Randeck
ex Hegouia: uir humilis, solitudinis & tranquillitatis
studiosissimus, optimus Oeconomus: eligitur in locum
defuncti Henrici, anno Christianæ salutis 1471. Pra-
fuit tribus annis & aliquot mensibus sapienter &
utiliter, obiit anno Domini 1475.

75. HERMANNVS nobilis de Lato Landen-
burgo, præficitur Cathedrae Constanciensi, antea Do-
canus Summi templi: uir mirereligiosus, humanus, mi-
tis, munificus in pauperes. Eligitur anno domini 1471
erat senio confectus, & plurimis ægritudinibus &
firmitatibus affectus, ac ualitudine omnino afflita:
idecirco assumpsit è Canonicorum collegio quendam
sibi coadiutorem Ludouicū nobilem à Fribergk docto-
rem, uirū prudentem ac ualde uersutum: is clandestinis
machinationibus contra Episcopum Hermannum &
totum Canonicorum collegium Romæ confirmatio-
nem à summo Pontifice Xisto quarto impetravit: non
quod aliquid mali contra Hermannum Episcopum me-
ditaretur, sed quod post ipsius mortem Episcopatus
possessionem facilius se hoc pacto retinere posse arbi-
traretur. Hoc call dum consilium coadjutoris sui, tam
impacienter iulit Hermannus, ut post pauculos dies ex-

hac

CONSTANCIENSIVM.

50

Hac uita emigraret, quia suspectus iam erat senatiu*Ca*
nonicorum hoc nomine factus, quasi ipse author aut
suffragator certe fuisse tam uafre contra Summi Col-
legij libertate excogitati cōsilij. Præfuit non integris i.
annis, obiit anno 1477. Sepelitur in Basilica Cathedra'*i.*

76. LUDOVICVS nobilis à Freibergk, ciu*s fa-*
miliæ quæ stellas gestat in insignibus suis: Doctor le-
gum, uir eruditus, callidus, & multarum rerum expe-
rientia clarus: Canonicus Constanciensis. Assumitur
primum ab Hermanno in coadiutorem: ut autem post
mortem Hermanni totam gubernationem consequi &
retinere posset, laborauit Romæ pro confirmatione,
quam auro facile impetrauit. Mortuo igitur & animi
mœrere consumpto Hermanno, non iam electionem
aliquam expectare, sed plene Episcopatui præesse moi-
piebat Ludouicus, fatus Pontificia confirmatione. At
Canonicorum senatus contempto Ludouico alium cli-
gebat, Othonem uidelicet comitem Solimontanum,
qui Constanciæ sedens plena ibi gubernandi Episcopa-
tus potestate potitus est. Ludouicus nec ipse cedere uo-
lens, in Radolphicella sedem sibi elegit, et ibi suū etiam
senatum, suum consistorium habuit. Is Roman quoq;
profectus, impetrauit apud Xistum Pontificem, ut man-
dato Pontificio discedere è gubernatione iuberetur
Otho: quod nisi facturus esset, minitabatur ei Ponti-
sex fulmen Excommunicationis. At Otho Con-
stanciæ nihilominus constanter permanens, misit

H : tamen

CATALOGVS EPISCOP.

tamen legatos Romam qui certiorem facerent Pontificem de toto hoc negocio. Cumq; alio pacto dirimi hæc cōtrouersia non posset (neuter enim alteri cedere nec Pontifex confirmationem suam irritam facere uolebat) ad forenseis disceptationes tandem uentum est, ut legibus dirimeretur quod alia uia dirimi non poterat. Cum autem hæc disceptationes in longum, ut fit, prostraherentur, inoidit interim Ludouicus in periculosem morbum, quo consumptus Romæ ex mortali uita emigravit, ubi Episcopali pompa honorifice sepultus est, cum durasset hoc Schisma integrum iam septennium. Iam Otho Sunnenburgius quieta gubernatione frui, & confirmationem Pontificiam impetrare si uoluit, utriusq; partis expensas magno Episcopatus Constanicensis detrimento soluere eum oportuit. Obijt Ludouicus Romæ, anno Domini 1484: quo cœpit Otho quiete possidere Episcopatum.

77. OTHO comes à Sunnenberg electus contra Ludouicum, Constanensi sedi præfuit, durante Schismate, septem annis: finito Schismate octo annis, obijt Cōstanciæ anno Christi 1491, sepelitur in sacello Cathedrali Basilicæ contiguo quod ipse sibi uiuus construi ac adornari fecit.

78. THOMAS Perlouerus ex Ciliensi Panonie inferioris oppido natus, utriusq; Iuris doctor, uir eximia eloquens, prudentia uero uirtute ac rerum usu longe maximus: Friderici tertij Imp. Orator ac Consiliarius

Consiliarius intimus, & qui Maximilianum Friderici filium, ita in latinis literis instituit, ut ille cum omnibus legatis latine loqui posset expedite: Primum præpositus summi Collegij Constanciensis designatus, ita sese in hoc munere gesit, ut postea mortuo Episcopo Othono, 22 Martij anni Christianorum 1491 unanimi totius Collegij consensu in Episcopum Constancensem eligeatur, ubi prudentissime et utilissime quinq; annis præfuit, Episcopatum mediocriter restituens ac instaurans: obiit anno Domini 1496. uicesima Aprilis. Sepelitur in Summo templo Constancensi.

79. HVGO nobilis heros à Landenbergk, Decanus summi Collegij, vir ita proceræ staturæ, ut nullus esset princeps eo tempore in Germania, qui heroica statura corporis illi conferri potuisset: Erat autem & prudens, humanus ac omnium eruditione aliqua præstantium hominum amantissimus, et si ipse non admodum doctus. Is elititur concordibus totius Canonorum senatus suffragijs & sententijs in Thomae successorem, anno Domini 1496. Præfuit sapienter ac fœlicissime triginta tribus annis. Restituit & de novo construxit arces, Morsenburgensem, Arbonensem et Martorfensem. Petershusense monasterium ita iuuit, & liberas literas donauit, ut eius secundus fundator dici possit: Monialium cœnobia in urbe sita reformauit, auxit & ædificijs illustravit. Sub hoc Episcopo Comicia habita sunt Constanciae à Diuō Maximiliano Imp. anno

H 3 Christi

CATALOGVS EPISCOP.

Christi 1507, quibus omnes Imperij status interfuerunt:
hæc Comicia durarunt per integrum annum: Habita
sunt ibi deliberatiōes, quemadmodū antea etiā in ðvor
maciensibus Comicijs de constituendo in Germania Im-
periali iudicio: quod eo anno constitutum & inchoa-
tum est. Anno domini 1517 secessit cum uniuerso suo de-
ro propter mutatam Constanciæ religionem Vberlin-
gam, ubi honorifice à Senatu populo q; exceptus, diffi-
cultate suorum temporum territus, Episcopatum sena-
tui Canonicorum anno Domini 1528 libere resignat, &
sibi quietem quærens unā cum toto Capitulo Balthasa-
rem successorem sibi constituit, ut sequetur copiosius.

80. BALTHASAR Merckhelius, tenuis fortu-
næ parentibus, at honestis & pijs natus in ðwaldkira-
chio Hercyniæ oppido sub Friburgo Brisgoiæ sito:
homo ambitious, & qui semper illud cogitaret, quod
est apud ueterem Poëtam:

Tentanda uia est, qua me quoq; possim
Tollere humo, uictorq; uirum uolitare per ora:
In studijs ergo literarum diligenter uersatus, mox Do-
ctor legum, & Canonie: postea Constanciensis de-
signatur. Dedit autem operam, ut etiam Diuo Maxi-
milio: anno Imperatori in magnis Constantiensibus Co-
micijs anno Christianæ salutis 1507 innotesceret, cuius
aulam deinde aliquandiu sequutus, semper ei postach-
risimus, & intimus fuit Consiliarius, quandiu uiueret
Imp. Impetravit autem ab eo præposituram ðwaldkira-
chensem, cui semper antea nobiles tantum, et maiorum

imaginibus clari præfuerant. Maximiliano uero Imperiis humanis exempto, & D. Carolo V. in ipsius locum unanimi electorum consensu subrogato, mox in ipsius etiam aulam uocatus, Carolum V. in Hispanias sequutus est, cuius ibi Vicecancellarius etiā designatus totius Imperij negocia expediunda subiuit, & summa diligentia, nec uero minori laude promouit, expediuit et administravit. Cūq; innotuisset iam Hugoni Episcopo Constanciensi, Canonicum suum Balthasarum ad tantos honores esse euctum, putabat in tali temporum difficultate non posse melius consuli afflictæ Ecclesiæ Constanciensi, q̄ si integra Episcopatus gubernatio ad eū deferretur: persuasit igitur Canonicis, ut missa honesta legatione eū ad patriæ gubernationē uocarent. Interim accidit ut eidem Balthasaro à Cæsarea Maestate in Germaniam ad Electores quosdam Imperij misso, resignaret Episcopatum etiam Hildesianum in Saxonibus Ioannes Episcopus: Saxoniae, Angeriae, et Westphaliae dux. Vtq; igitur Episcopatu accepto, Anno Christi 1530 in Augustanis Comicijs ab Alberto Cardinale, & Archiepiscopo Moguntino insigni pompa, presentibus omnibus Imperij statibus cōsecratur. Vber lingam itaq; uenientis (ubi exulabat iam senatus Canonicorū) splendide ibi, & cum summo gaudio ac triumpho excipitur. Præfuit 15. mensibus, & in arduis Imperii negotijs in inferiorem Germaniā descensurus, cū Treueri pernoctasset, & mane equū inscendere uellet,

H 4 subi-

CATALOGVS EPISCOP.

Subitanea morte deceſſit in ipſo festo S. Pentecostes, anni Christianorum 1531. Sepelitur ibi apud S. Simeonem cum tali Elogio:

DEO OPT. MAX. TRINO ET VNI.

Reuerendissimo in Christo patri & domino, D. Balthasari Mercklin à Waldkirch D. G. Episcopo Constanciensi, & Administratori Hildesheymensi: sub Carolo V. Imperij Vicecancellario, & duorum Caesarum aulas per Germaniam, Hispanias & Italianam multis annis sequuto: obeundis concilijs Imperij, & amplissimis legationibus, Iuris utriusq; scientia, consilio, rerum gerendarum prudentia & autoritate singulari, tum cæteris artibus grauiſſ. mis, amplissimos honores adepto: tandem iniquiſſimis fatis erepto: liberaliſſimo & in omni fortuna modestiſſimo, pientiſſimo q; consanguineo & Mœcenati suo incomparabili: Ioannes Keck à Treueri P. uixit annis 52, obiit Treueri, anno salutis 1531. Hoc nuncium cum Constanciensibus Canonicis offerretur: reuocarunt illi unanimi consensu Hugonem à Landenberg ad Episcopatus gubernationem, cui iterum sapientiſſime præfuit mensibus undecim. Postea deceſſit ex hac mortali uita plenus dierum, septima Ianuarij, anni à nato Christo 1531. Morsenburgi.

Sr. IOANNES quintus, comes à Lupffen, in Hesgovia, successit tertia Februarij mortuo Hugoni, consentiente toto clero, uocatus & electus. Etsi autem ille

ille talem prouinciam inuitus subiret, ut qui sciret Episcopatum mire esse exhaustum: tamen petenti non solum clero, sed circumiacentis etiam prouinciae uniuersae nobilitati denegare id omnino non potuit. Præfuit igitur sex annis: & cum uideret eam gubernationem habere plurimum laborum, curarum & solicitudinum: emolumenti uero minimum, resignauit eam Canonicorum senatui, anno Domini 1537: in uigilia omnium sanctorum. Ipse in suam & maiorum suorum arcem Engesium (quæ in Hegouia est) reuersus, ibi Canonicatus suo contentus, reliquum uitæ absoluere in quiete quam talibus curis immersus esse maluit.

81. IOANNES sextus, nobilis à Zwecken ex inferiori Germania, Iuliæ uidelicet ducatu natus: doctrina, prudentia, multarum rerum usu, & plurimarum linguarum cognitione insignis, & idcirco D. Carolo V. Imp. eiusq; fratri D. Ferdinandi imprimis charus. Designatus primū à Rom. Pont. Archiepiscopus Lundersis in regno Daniæ, ubi à Christierno rege D. Caroli V sororio, in tanto precio habitus est, ut ille ei unicum filium traderet erudiendum. Postea rege Christierno misere in regno suo sœuiente, subduxit se ex Dania, etiam Archiepiscopus iste: in inferiorem Germaniam concedens, ubi Imp. Carolo V. fuit à legationibus & consilijs. Missus autem anno Domini 1538 à Diuo Carolo ad fratrem Ferdinandum: in eo ipso itinere ad gubernationem Episcopatus Constanciensis, regis Ferdinandi

H 5 di cona

CATALOGVS EPISCOP.

di consilijs & auxilijs peruenit: consecratus est Ratisbonae in Comicijs anno 1541. Incorporauit Episcopatu*m* Diuitis Augiæ cœnobium Benedictinum, & præposituram Oceningensem ad lacum Venetum sitam. Fuit idem, Abbas etiam in præpotenti Nariscorum terræ cœnobia Swaldsassen, ad Swonderam annem sito. Interfuit plurimis Comicijs, præcipue uero illis, quæ D. Carolus V. Rom. Imp. Augustæ Vindelicorun, habuit anno Domini 1547 & 1548 post bellum Germanicum: in quibus subitanea morte ex hac lachrymarum ualle deceſſit Episcopus, Mense Maio: cum aliis quoties uoluisseſſet clarissimo uiro Doctori Iacobo Merellio, Canonico Constanciensi Episcopatum resignare, præſagiens fortassis sibi ipſi, non diu ſe ſuperftitem mansurum. Vectus eſt ex Augusta, honorifica pompa funebri ad Monasterium Augiæ Diuitis, in quo terra mandatus eſt, anno Domini 1548.

83. CHRISTOPHORVS Metzlerus, patria Feldkirchianus, Rhætus: honestis & locupletibus parentibus natus: Doctor legum, Canonicus Churenſis & Constanciensis, eligitur unanimi ſenatus Canonicos ſensu in ipsa die Visitationis Marianæ, Anno Christi 1548 in Episcopum Constanciensium. Praedat hoc anno Domini 1549: quo Conſtanciam redijt:

Christus ab æthereo qui temperat omnia templo,
Corporis atq; animæ robore donct eum.

Ad III

ARGENTINENSIVM. 54

AD INCLYTAM VRBEM AR-
GENTINENSEM,

Argentina tuos si uis audire uetus
Proceres, patresq; maximos.
Qui te, Verbigenæ mysteria sacra profesi,
Docuere saluificam fidem.
Qui te lucrati Christo, tot templa tot aras,
Tibi condidere maximas.
Hos si uis omnes speculo quasi cernere in uno,
Et Exphragmate in breui.
Huc oculos huc fle etc tuos vrbis inclyta, compos
Voti hic potes fieri tui.
Inuenies laudesq; tuas laudesq; tuorum,
Calamo perenni proditas.
Sæpe leges etiam tua fortia facta, tuarum
Manuumq; robur inclytum.
Quæ quamuis illustrarit dwimphlingius olim
Tuus, ille uir doctissimus.
Mc tamen ista meis etiam inferuisse libellis,
Renouasse sic deus & tuum:
Argentina tibi prædignæ laudibus Vrbi,
Nequit esse non gratum: Vale.

Quina